

Renata Rogozińska-Goszczyńska

Pałacznica, pow. Proszowice

Informator Archeologiczny : badania 1, 80-81

1967

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Badane cmentarzysko leży na terenie grupy Żubieńskiej przy jej zachodniej granicy. Szereg zjawisk wskazuje na bardzo bliskie pokrewieństwo tego stanowiska z cmentarzyskiem w Żubnej. Oddalone są one od siebie około 30 km i leżą dokładnie niemal w tej samej linii. Łączy je jednakowy obrządek pogrzebowy /mimo iż w Okalewie występują groby jednostkowe/ i podobny rytuał wyrażający się w rozbijaniu naczyń. Formy ceramiki są również bardzo zbliżone, czasem niemal identyczne, jakkolwiek w ceramice okalewskiej istnieje dość znaczna domieszka fragmentów naczyń kultury ceramiki sznurowej.

Cmentarzysko kurhanowe w Okalewie nie jest odosobnione. W odległości 1 - 2 km znajdują się dwa inne i podobne. Nie mniej ważnym momentem jest odkrycie osady położonej w pobliżu tych cmentarzysk. Zebraną z powierzchni ceramikę można zaliczyć do kultury ceramiki sznurowej. Istnieją jednak dość znaczne podobieństwa z ceramiką wydobytą z kurhanów. Niewątpliwie przyszłe badania pozwolą wyjaśnić wzajemny stosunek tych stanowisk.

O P A T Ó W, pow. Kłobuck

patrz okres wpływów rzymskich

P A Ł E C Z N I C A, pow. Proszowice

Konserwator Zabytków Archeologicznych w Krakowie

Badania prowadziła Renata Rogozińska-Goszczyńska, finansował WKZ w Krakowie.

Celem prac, prowadzonych już trzeci sezon było uchwycenie północno zachodniego zasięgu osadnictwa z wczesnej epoki metali, stwierdzenie domniemanego osadnictwa /dalszych śladów/ kultury Żu-

życkiej, ewentualne wyznaczenie jego zachodniej peryferii, potwierdzenie wyznaczonego w sezonie 1965 północnego zasięgu cmentarzyska wczesnośredniowiecznego.

Planem badawczym objęto partię stanowiska, zalegającą na północnym stoku badanego wzgórza. Założono cztery jednakowe wykopy o dł. 15 i szer. 5 m. Ślady warstwy kulturowej oraz zabytki wystąpiły na głęb. około 30 cm, tuż pod warstwą ziemi ornej.

Odsłonięto 10 obiektów kultury łużyckiej, w tym dwa obiekty mieszkalne o konstrukcji słupowo plecionkowej, zaokrąglonych narożach, kształtu prostokątnego. W jednym z obiektów / nr 10/ ślady słupów podtrzymujących zapewne konstrukcję dachu. Pozostałe - to zaplecze gospodarcze - jamy spiżarnie oraz odpadkowe, z których tylko jedna znajdowała się w obrębie domostwa. Na podobny zespół mieszkalny natrafiono już w czasie badań w 1964 r. Oba te zgrupowania osadnicze dzieli znaczna przestrzeń około 100 m. Wypełnisko obiektów mieszkalnych oraz jam odpadkowych dostarczyły dużej ilości materiału, fragmentów ceramiki łużyckiej o cechach wczesnobrązowych /trzcinięckich, tak pod względem form jak i technologii naczyń/ dużej ilości materiałów kostnych zwierząt hodowlanych i dzikich.

Badania w obecnym sezonie dały potwierdzenie północnego zasięgu cmentarzyska wczesnośredniowiecznego, dokładne określenie rozmiarów osadnictwa z wczesnej epoki metali, stwierdzenie dalszego ciągu osadnictwa kultury łużyckiej /wczesnej fazy/ oraz jego północnej peryferii.

Badane stanowisko wiąże z jednej strony materiały końcowe neolityczne /kult. czasz lejowatych, promieniasta, madziarowska, sznurowa z zespołami kultury trzcinięckiej/, z drugiej zaś strony zdradza bliskie powiązania form i cech tej kultury z wczesną fazą kultury łużyckiej.